

การประเมินผลรูปแบบการจัดบริการทันตกรรมผสมระหว่างภาครัฐและเอกชน ของหน่วยบริการประจำที่ไม่มีทันตแพทย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ศิริรัตน์ รัศมีโสรัจ * ท.บ.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดบริการทันตกรรมผสมระหว่างภาครัฐและเอกชนของหน่วยบริการประจำที่ไม่มีทันตแพทย์ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ใช้ระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างตุลาคม 2551- กันยายน 2552 แบ่งเป็น 1) การเข้าถึงการบริการ จากรายงานผลการปฏิบัติงาน 2) รูปแบบการจัดบริการและระบบสนับสนุน ใช้แบบสอบถามและผลสรุปจากการประชุมจำนวน 3 ครั้ง ระหว่างเจ้าหน้าที่และทันตบุคลากรจากศูนย์สุขภาพชุมชน ทันตแพทย์คลินิกทันตกรรมเอกชน 3) ความพึงพอใจในรูปแบบการจัดบริการ ใช้แบบสอบถาม ผู้รับบริการในพื้นที่ การมีการบริหารจัดการที่ดีในหน่วยประจำของตนเอง การทำงานในลักษณะเครือข่ายบริการสุขภาพร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ที่ดำเนินงาน ทำให้ประชากรโดยเฉพาะสิทธิบัตรทองเข้าถึงการบริการเพิ่มมากขึ้น ในภาพรวมการบริการ ทั้ง 3 เครือข่ายบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ (Contacting Unit of Primary Care : CUP) ใน CUP เมืองย่า 1 จาก 6.3 เป็น 14.2 คน/100 ประชากร CUP เมืองย่า 2 จาก 4.3 เป็น 6.2 และ CUP เมืองย่า 4 เพิ่มขึ้น จาก 9 เป็น 10.5 คน/100 ประชากร ส่วนการได้รับบริการใส่ฟันเทียม ทั้ง 3 CUP ระยะเวลา 1 ปีได้รับถึง 217 ราย ปริมาณการส่งต่อไปรับบริการทันตกรรมมากถึงร้อยละ 59.5 ของการส่งต่อทั้งหมด นอกจากนี้การมีการบริหารจัดการที่ดีภายในหน่วยยังส่งผลต้องประมาณเพื่อดำเนินการตามรูปแบบการบริการนี้ พบต่ำสุดที่ 13.7 บาท สูงสุดที่ 26.6 บาท และเฉลี่ยอยู่ที่ 19.6 ต่อหัวประชากรบัตรทอง ทันตแพทย์ได้คำตอบแทนตามชนิดบริการ ความพึงพอใจของประชาชนในการไปรับบริการที่คลินิกทันตกรรมเอกชนสูงถึงร้อยละ 91 และต้องการให้มีการจัดบริการร่วมเช่นนี้ต่อไป รูปแบบนี้เหมาะสมกับเขตเมืองที่มีคลินิกทันตกรรมเอกชนเป็นจำนวนมาก และเป็นแหล่งบริการหลักของประชาชน การวางรูปแบบการทำงานในลักษณะเครือข่ายบริการสุขภาพร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างชัดเจน การมีระบบการบริหารจัดการที่มีการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีการนำผลมาปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ทำให้รูปแบบการจัดบริการทันตกรรมผสมระหว่างภาครัฐและเอกชนที่พัฒนาขึ้นนี้ประสบผลสำเร็จทั้งในการดำเนินงานและการเข้าถึงการบริการของประชาชน

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดบริการทันตกรรมผสมระหว่างภาครัฐและเอกชน เครือข่ายบริการสุขภาพ

Evaluation Public-private mixed model for oral health care in the Public Service District in Nakhon Ratchasima Province

Sirirat Rassameesoraj* D.D.S.

Abstract

This study aimed to evaluate public-private mixed model in public service district in Nakhon Ratchasima. The study was conducted between October 2551 - September 2552 ,the study focused mainly by 1) rate of dental services, Used data from performance report. 2) model for service and support system used data from questionnaire and the conclusions of the meeting of three times among the staff and dental personnel from health centers and dentist from private dental clinic 3) client satisfaction form service in the public area. The study found that public and private dental clinics have to work cooperatively as organized oral health care networks increased access to services. The overall service in 3 Contacting Unit of Primary Care (CUP) , first CUP from rate 6.3 to 14.2 persons/100 population, second CUP from 4.3 to 6.2 persons/ 100 population and the third CUP increased from 9 to 10.5 persons/100 population. During 1 year, 217 patients have received denture, 59.5 percent of total referred to oral treatment. The good management also affected the budget for the model at the lowest was 13.7 bath/person and the highest was 26.6 average at 19.6 bath. Satisfaction of the people was up to 91 percent and needs to have service with such parties. This model is suitable for urban areas which the private clinics are usual for oral care sources of most people. According to this model, public and private dental clinics have to work cooperatively, Intensive management and regulation systems are also needed, so the model developed in this successful operation and access to public services.

Key words : *public-private mixed service model, organized oral health care networks*